

Ülésezett a Maros Megyei Tanács

Neonatólogiai intenzív osztály építését tervezik

Fotó: Nagy Tibor

Új kórházi szárny építéséhez adta beleegyezését a megyei tanács testülete, ugyanakkor elfogadta két elismert marosvásárhelyi személyiség, a dr. Bernády György és dr. Knöpfler Vilmos emléktáblájának kihelyezését.

Mezey Sarolta

A Maros Megyei Tanács augusztusi soros ülésén a tanácsosok egy új kórházi szárny építéséről döntöttek. A megyei képviselő-testület jóváhagyta, hogy a Maros Megyei Sürgősségi Kórház új épülettömbtel bővítse a megye közvagyonát képező ingatlant, amelyben a Megyei Sürgősségi Kórház is működik.

A kórházat egy neonatólogiai intenzív ter-

piás osztállyal bővíténi, mintegy 27 helyiséget alakítanak ki az újszülöttek ellátására, az egészségügyi személyzet számára, valamint az orvosi tevékenység lebonyolítására.

A kórtermeket olyan korszerű gépekkel szerelik fel, amelyek az újszülöttellátásban nélkülözhetetlenek. Az új épületrészt egy átjáró köti (Folytatás a 4. oldalon)

Ne feledje
idejében
megújítani
előfizetését!
Ha előfizet,
biztosan
kézhez kapja,
FÉLÁRON!

Egészségziget a Forгатagon

A Gedeon Richter Románia sátraiban ingyenes egészségügyi szűrővizsgálatokban részesülhettek, valamint lelkes fiatal szakorvosoktól kérhettek tanácsot különböző problémák kapcsán a hétvégi Vásárhelyi Forгатag látogatói.

4.

Átadták a Csaba királyfi díjat

Szombaton került sor a hagyományos Csaba királyfi nap második részére Nyárádszeredában, ezúttal a szabadidős és kulturális programok mellett a legendás vezérről elnevezett díjat is átnyújtották.

5.

Iskola-összevonás energia- takarékoság miatt

A vidéki iskolák legnagyobb gondját az energiaár-növekedés okozza, ugyanis fizetésképtelenné válhatnak az önkormányzatok, és emiatt arra kényszerülhetnek, hogy összevonják a tanintézeteket.

6.

OPTICA OPTOFARM
A látás szakértője

Régi árakkal dolgozunk, nem drágítottunk!

Szolgáltatásaink:

- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szakületünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupilatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen keret típusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/265-205
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

Aktuális

Türelemjáték...

Mózes Edith

A jelek szerint már nem is mimeli az egyetértést a Szociáldemokrata Párt (PSD) és a Nemzeti Liberális Párt (PNL). Mintha nem lenne elég az országos problémák sora – amelyeket közösen kellene megoldaniuk az állampolgárok javára –, a koalíciós partnerek egymás idegeit, a támadásokkal szembeni ellenálló képességét (is) „tesztelik”.

A liberálisok legalábbis azt állítják, hogy sokkal több támadást kapnak a PSD-től, mint az ellenzéki pártoktól. Valóban ellentétek feszülnek a koalíció vezetői, de még a minisztériumok között is. A liberálisokat – állítják – naponta sarokba szorítják szociáldemokrata kollégáik.

Köztudott, hogy a szocdemeknek Virgil Popescu energiaügyi miniszterrel van bajuk, egyesek szerint a tárcavezető „a PSD kedvenc, támadásokért felelős minisztere”. De ez még nem minden. Ország-szerte gondok vannak közöttük. A PSD Szeben megyei tanácsosai például azzal vádolják a megyei tanács liberális elnökét, hogy diszkriminálja a szociáldemokrata polgármestereket a források szétosztásánál, a PSD bákói vezetője pedig folyamatosan populizmussal vádolja a PNL-t, azzal, hogy az magának vindikálja a szociáldemokraták által elindított nagy infrastrukturális projekteket, de az ellentéteket bizonyítja akár a konstancai kikötő igazgatóváltásával kapcsolatos vita is.

(Folytatás a 3. oldalon)

AUGUSZTUS

30., kedd
A Nap kel
6 óra 39 perckor,
lenyugszik
20 óra 6 perckor.
Az év 242. napja,
hátravan 123 nap.

IDŐJÁRÁS
Zivatar lehetséges
Hőmérséklet:
max. 29 °C
min. 16 °C

*Isten éltesse!

Ma RÓZSA, holnap ERIKA, BELLA napja.
ERIKA: az Erik (jelentése becsület + hatalmas uralkodó) férfinév női párja.
BELLA: több nyelvben a -bella végű nevek önállósult beceneve, az olaszban és a spanyolban önálló jelentése is van: szép.

VALUTAÁRFOLYAM

BNR – 2022. augusztus 29.

1 EUR	4,8707
1 USD	4,8917
100 HUF	1,1881
1 g ARANY	270,9012

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGEBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0265/268-854.

Megyei hírek

Felvételi a pedagógiai karra

Augusztus 29-től szeptember 8-ig lehet beiratkozni a Károli Gáspár Református Egyetem pedagógiai karára, a marosvásárhelyi, székhelyen kívüli képzésre. A tanító-óvodapedagógus szak nappali tagozatán tandíjmentes helyekre, a levelező tagozaton részben költségtérítéses helyekre várják a jelentkezőket. Levelező tagozaton két éves posztliceális református kántorképzésre is lehet felvételizni, a képzés elvégzése után egyházkerületi kántori oklevél jár. A felvételhez szükséges alkalmassági vizsgákat szeptember 9-én tartják. Bővebb tájékoztatás a 0265-215-278-as telefonszámon 9–13 óra között, illetve a kantortanito@gmail.com e-mail-címen.

Nyugdíjasokkal találkozik az alpolgármester

Szeptember elsején, csütörtökön 16 órától az RMDSZ megyei szervezetének székházában (Dózsa György utca 9. szám, I. emelet) a Maros Megyei Magyar Nyugdíjasok Klubjának meghívottja Portik Vilmos alpolgármester, aki a városgazdálkodásról, a polgármesteri hivatal terveiről, elképzeléseiről beszélget az érdeklődőkkel.

Marcel lancu-émlékiállítás a várbán

A művészetek újjáépítése Romániától Izraelig címmel nyílt kiállítás a hazai avantgárd művészet megalapítója, Marcel lancu emlékére a marosvásárhelyi várgalériában. Az Art Safari kulturális projekt keretében szervezett tárlat kurátora Raya Zommer-Tal, az izraeli Janco Dada múzeum igazgatója. A kiállítás december 4-ig látogatható.

Mente Fesztivál Marosfelfaluban

A marosfelfalusi Báborka, a Pro Feelfolu és A Szászrégeni Közösségért Egyesület szervezésében a hét végén tartják a településen a 2. Mente Fesztivált. Szeptember 2-án, pénteken a temesvári Csiki Gergely Állami Magyar Színház Csak lazán! (Take It Easy) című improvizációs előadásával lép fel a kultúrotthonban 19 órakor kezdődő gálaműsor keretében. 21 órától Szabadtéri bolondéria címmel buli lesz Pici, Norby és Random lemezlovasokkal. 3-án, szombaton megtartják a 15. Gyöngykoszorú néptáncfalalkozót: a résztvevő együttesek felvonulása 13.30-kor kezdődik, műsorukat 15 órától mutatják be. 19.30-tól a Talléros muzsikál, 20 órától a Góbé zenekar koncertezik a futballpályán. A program 21 órától hajnalig tartó táncbázzal zárul. 4-én, vasárnap 11.30-tól Kilyén Ilka és Ritziu Ilka Krisztina Tamási Áron-élműsora hallgatható, nézhető meg a református templomban. 13 órától a szászrégeni Piccolino gyermekkórus lép közönség elé, 14 órától a szintén régeni Sófár keresztény zenekar dicsőíti Istent. 13 órakor borsarok nyílik. 15 órakor a helyi kulturális örökség hasznosításáról kezdődik kerekasztal-beszélgetés. 16 órától a fiatalokat várják eszmecsere, majd 18 órától a 8Light Minutes, 19 órától a kárpátaljai Ullie zenekar koncertezik. 20.30-tól a 4S Street szórakoztatja a jelenlevőket. A háromnapos program alatt kézművesvásár, gasztronómiai sátor és számos gyermekprogram is lesz. A Mente Fesztivál részletes programja a www.mente.ro internetes oldalon, valamint az esemény Facebook-oldalán is megtalálható.

Hírszerkesztő: Nagy Székely Ildikó

Nagy Ferencre emlékeznek

Október 8-án idén is nemzetközi kórustalálkozón emlékeznek néhai Nagy Ferenc karnagyra, zenetanárra, a nyáradmenti kórusmozgalom egyik úttörőjére, majd a rendszerváltás utáni újjáélesztőjére, a Seprődi János Nemzetközi Kóruszövetség volt elnökére, a magyar kultúra lovagjára.

A búzaházi születésű zenetanárt munkássága a Nyáradmentéhez kötötte, dolgozott a jobbágytelki, majd nyugdíjazásáig a csikfalvi általános iskolában, az ő irányítása alatt jutott el a jobbágyfalvi dalárda az ország több pontján rendezett kórustalálkozókra vagy különböző fellépésekre. A rendszerváltás után Csikfalva község népi együttesét vezette, majd a jobbágyfalvi kórust is, közben önfeláldozóan dolgozott álma valóra váltásán, hogy minden Kárpát-medencei magyar közösséget egyesítsen a dalolás, a karéneklés révén. A mindenfelől támadott, kijátszott magyarság fegyvere a szervezethez, az összefogás lehet – állította, és irányítása alatt mintegy hétszáz kórus alkotta a nemzetközi szövetséget. A 2008-ban bekövetkezett halála után tisztelői és volt karnagyársai kezdeményezésére Nagy Ferenc emlékére évente megszervezendő őszi kórustalálkozót indítottak útjára 2010-ben, ezekre kezdetben Nyáradszeredá-

ban került sor, 2014-től ezek a rendezvények Csikfalvára és Jobbágyfalvára költöztek át. Az idei megemlékezést október 8-án szervezik meg, a résztvevők Nagy Ferenc emlékoszlopánál tisztelegnek a csikfalvi iskola előtt, majd a jobbágyfalvi művelődési otthon színpadán vonulnak fel a kórusok. Az idei kórustalálkozóra hét nyáradmenti közösség éneklőit hívták meg, de számítanak marosvásárhelyi és szovátai kórusokra is, valamint Csikfalva magyarországi és felvidéki testvértelepüléseiről, Kakasdról, Rábakecölből

és Deákiból is várnak dalköröket. Az idei rendezvény főtámogatója a Nyáradmente Kistérségi Társulás lesz, ezért a szervezők hangsúlyosan figyelnek a nyáradmenti éneklők színpadra állítására, lehetőséget biztosítva a kezdő és ifjúsági együtteseknek is. A rendezvény másik támogatója a Maros Megyei Tanács, a szervező Otisz Egyesület partnerei pedig a Bocskai István Dalkar Egyesület, a Backamadarasért Egyesület, a Som Egyesület és a Seprődi János Nemzetközi Kóruszövetség. (GRL)

Szinte évente szerveznek őszi kórustalálkozót, amellyel Nagy Ferenc emléke előtt tisztelegnek

Fotók: Gligor Róbert László (archív)

RENDEZVÉNYEK

Nemzetközi Erich Bergel-karmesterverseny

A Marosvásárhelyi Állami Filharmónia, a Cadenza Music Management (Olaszország) és a Maros Megyei Tanács első alkalommal szervezi meg az Erich Bergel – erdélyi származású világhírű karmester és tanár – emlékének szentelt nemzetközi karmesterversenyt. A rendezvény szeptember 2–8. között lesz a marosvásárhelyi Kultúrpalotában.

Domján 115 / 30

A Sándor Arts & Education Egyesület szervezésében, a budapesti Domján Galéria, az Amerikai Magyar Mú-

zeum és az Erdélyi Hagyományok Háza Alapítvány közreműködésével szeptember elsején, csütörtökön a mikházi Janka villa Zeyk bisztrójában Domján 115 / 30 címmel nyílik kiállítás. A tárlat november 27-ig látogatható.

Musicalságerek és magyar popdalok a Kultúrpalotában

Négy magyarországi színművész – Koós Réka, Mahó Andrea, Egyházi Géza és Csengeri Attila – örökzöld musicalságereket és ismert magyar popdalokat ad elő egyedi feldolgozásban szeptember 11-én, vasárnap 17 órától és 19.30-tól a marosvásárhelyi Kultúrpalotában. Belépőt elővételtben a Kultúrpalota jegypénztáránál lehet vásárolni 25 lejért (tel: 0265-261-420).

NÉPÚJSÁG
ÖNÁLLÓ
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
LAPSZERKESZTŐK:
Antalfi Imola
Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálósy Piroška, Vajda György. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Kiss Éva.
TÖRDELÉS: Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.
FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. **REKLÁM-LAPTERJESZTÉS:** Madaras Éva Adrienn. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emilia.
Tel.: munkanapokon 9–14 óra között 0265-268-854, délután: 0728-082-259, e-mail: reklam@e-nepujas.ro.
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. Internet: www.e-nepujas.ro E-mail: nepujas@e-nepujas.ro
Telefon: titkárság: 0265-266-780 és tel/fax: 0265-266-270. Nyomda: Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben: 0728-082-259.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9–15 óra, péntek: 9–14 óra, szombat, vasárnap: zárva.

642357800069
ISSN 1220-3475 (print);
ISSN 1584-3238 (online)

Neonatólogiai intenzív osztály építését tervezik

(Folytatás az 1. oldalról)

majd össze a főépülettel. Az épület összesen 3395 négyzetméter felületű, ebből 395 négyzetméter az átjáró.

Kérdésünkre, hogy mikorra várható a kivitelezés, Kovács Mihály Levente, a megyei tanács alelnöke elmondta:

– A megyei tanács beleegyezéséről van szó, nem egy konkrét beruházás megvalósításáról. Egyelőre ez szándék, az építkezéssel egyetértünk, de hogy erre mikor sikerül finanszírozást megszerezni, mikor kerül sor a beruházásra, még nem lehet előre látni – fogalmazott.

Jóváhagyták a Bernády György- és a Knöpfler Vilmos-emléktáblák kihelyezését

A tanácsosok megszavazták továbbá két emléktábla kihelyezését. Ennek értelmében az egyik emléktábla a Trébely utca 7. szám alatti ingatlanra, dr. Bernády György egykori lakóházára kerül. Ebben az épületben jelenleg a Megyei Szociális és Gyermekvédelmi Igazgatóság működik.

A Forradalom utca 35. szám alatti kórház falára dr. Knöpfler Vilmos, Marosvásárhely első közkórháza alapítójának emléktábláját helyezik ki.

Dr. Bernády György egykori lakóházára kerül az emléktábla

A Bernády György-emléktábla kétnyelvű, azaz román és magyar nyelvű lesz, míg a dr. Knöpfler Vilmos-emléktábla felirata három nyelven, románul, magyarul és angolul lesz olvasható.

Három közszállítási útvonalat ítétek oda

Ugyancsak a csütörtöki tanácsülésen fogadták el a menetrend szerinti közszállítási járatok programjában szereplő három útvonal engedélyének odaítélését három különböző szolgáltatónak.

A Marosvásárhely–Koronka útvonalon a Minibus Tour Kft., a Dicsőszentmárton–Ádámos útvonalon a TLT Trans Urban Kft., míg a Marosvásárhely–Nyárádtó–Malomfalva útvonalon a Duda Trans Kft.

biztosítja az utasok szállítását. Mindhárom szerződés meghatározott ideig, az új közbeszerzési eljárás lebonyolításáig marad érvényben.

Jóváhagyták a mezőségi vízhálózat mutatóit

A tanácsosok megszavazták továbbá a Mezőségen áthaladó ivóvíz- és szennyvízhálózat bővítésére vonatkozó projekt műszaki és gazdasági mutatóit, valamint a Maros Megyei Tanács pénzügyi hozzájárulásának mértékét is. A regionális projekt a Marosludas–Mezőgeregerebes övezetet, Marosludas, Mezőszenygyel, Mezőtőhát, Mezőzáh, Mezőgeregerebes, Mezősályi, Mezőmehes településeket foglalja magába.

A munkálatokat az Aquaserv kivitelezi.

A sürgősségi kórház hátsó bejáratánál bővíték az épületet

Fotó Nagy Tibor

A szűrővizsgálatoktól a tanácsadásig Egészségsgiget a Forगतagon

A rendszeres és időben elvégzett szűrővizsgálatokra, a megelőzésre, az egészségtudatos életmódra mindannyiunknak jobban oda kellene figyelniünk, ezért az Egészségforgatag fő támogatója, a Gedeon Richter Románia sátraiban ingyenes egészségügyi szűrővizsgálatokban részesülhetnek, valamint lelkes fiatal szakorvosoktól kérhetnek tanácsot különböző problémák kapcsán a hétvégi Várasárhelyi Forगतag látogatói.

Menyhárt Borbála

Mivel a kutatómunkában a térség élen járó egysége a Gedeon Richter Románia, az Egészségforgatag sátraiban – a Creativity Egyesület önkénteseinek segítségével – Ha nagy leszek, kutató leszek! címmel érdekes kísérletek révén próbálták bevezetni a forgatagozó gyerekeket a kémia, a kísérletek világába. A sátor folyamatosan tele volt, akkora volt az érdeklődés a kísérleti lehetőségek iránt, hogy a déli órákban már csak előzetes bejelentkezés alapján tudták fogadni a gyerekeket.

A szomszédos sátrakban is folyamatos volt a pörgés, a Gedeon Richter Románia gyógyszeripari cég jóvoltából egészségügyi állapotfelmérések, szűrővizsgálatok zajlottak: testtartás és talp-állapotfelmérés, fogászati prevenció, diétikai tanácsadás, bőrgyógyászati szűrővizsgálat, illetve idén első alkalommal várta a fiatalokat az Egészségforgatag keretében az Intim Zóna, ahol a nemi higiénéről, a fogamzásgátló módszerekről, ezek hatásáról, illetve mellékhatásairól szakemberek tájékoztatták az oda betérőket. Szombaton dr. Ladányi Emmánuel szülész-nőgyógyász rezidens orvost találtuk ott az Intim Zónában. Elmondta: sajnos az a tapasztalat,

hogy Románia-szerte gyerekcipőben jár a szexuális nevelés, a prevenció, hiányosak és sok esetben tévesek a kamaszok fogamzásgátlási módszerekkel kapcsolatos ismeretei, ezért próbálnak ebben segíteni nekik.

Az Intim Zóna sátor célja, hogy helyes és pontos információkkal lássák el az érdeklődőket.

– Sajnos még mindig tabutémaként kezelik nálunk ezeket a kérdéseket, nehezen beszélnek róla, a fiatalok is nehezen veszik a bátorságot, hogy kérdezzenek. Több lánycsapat is érdeklődött, elsősorban a fogamzásgátló módszerek kapcsán kértek tanácsot, érdekelte őket, hogy mi a számottevő különbség a hormonális és a nem hormonális eszközök között, melyek a mellékhatások, milyen kockázatokkal jár a hormonkészítmények használata. Mindenkinek azt javasoljuk, hogy mindenképpen keressen fel egy nőgyógyász szakorvost, mielőtt elkezdi fogamzásgátló tablettákat szedni, és felhívtuk a figyelmet a rendszeresség jelentőségére, hiszen csak így hatékonyak ezek a módszerek. A Maros Megyei Sürgősségi Kórház járóbeteg-részlegén ma is létezik családtervezési rendelő, ahová fordulhatnak a lányok akár fogamzásgátlással, akár egyéb, nemi problémával kapcsolatos kérdéseikkel. A szakember szerint már az is sokat jelent, hogy a Forगतagon lehetőség adódott arra, hogy ismertessék a betérő fiatalokkal azokat a honlapokat, amelyekről hiteles információkat tudnak szerezni, hogy ne kétes oldalakról vagy ismerősöktől tájékozódjanak.

Gyakori a lúdtalp meg a bokasüllyedés

Egyenes tartás, egyenes járás! jelszóval az Egészségforgatagról ezúttal sem hiányzott az Osteopharm csapata, dr. Székely László cégvezetővel az élen, aki munkatársaival talp- és gerincállapot-felmérést végzett, és akiknél elváltozást találtak, azokat hasznos tanácsokkal látták el annak érdekében, hogy korrigálni lehessen a rendellenességet. Bodor Katalin, a cég munkatársa elmondta, elsősorban gyerekeket hoztak a szülők, de felnőttek is érkeztek hozzájuk felmérés végett. A talp-, lábfej- vagy gerincdeformitások gyerekkori szűrése lehetővé teszi a kóros állapotok korai felismerését és kezelését. Sajnos gyakori a gyerekeknél a lúdtalp és a bokasüllyedés, 2-2,5 éves kor felett jó lenne, ha minden gyermeket elvinnének a szülők egy szűrővizsgálatra, és ha szükséges, akkor korrekciós talpbetétet vagy szupinált cipőt hordanának már minél kisebb korban, mert ezek segítségével idővel akár helyre is hozható a rendellenesség. Később, amikor a csontok már teljesen ki vannak fejlődve, teljesen helyreállítani valószínűleg már nem lehet, és utólag lábfej, valamint gerincfájdalom nehezítheti majd meg a páciens mindennapjait.

Elsősorban az anyajegyvizsgálat iránt érdeklődtek a forgatagozók

A bőrgyógyászati gondokkal küszködő látogatókat Hidi Andrea Júlia, a marosvásárhelyi bőrgyógyászati klinika rezidens orvosa várta a szomszédos sátorban. Elmondta: főképpen az anyajegyek dermatoszkópos vizsgálata végett fordultak hozzá az arra járók. Ezenkívül többen panaszkodtak aknéra és faggyúmirigy-termelési problémákra, de vírusos szemölcs, atópiás dermatitisz, rozacea témában is a segítségét kérték, valamint a napégések elkerüléséről is tanácsot kértek a szakembertől. A fiatal szakember szerint a bőrrák, főleg a melanóma – ami a legveszélyesebb bőrráktípus – előfordulási aránya sajnos egyre nő, gyakori a fiatal felnőtt, 30-as éveikben járó nők körében, éppen amiatt, hogy a szolárium az egyik legkomolyabb kockázati tényezőnek számít, egy alkalom a szoláriumban mintegy 20 százalékkal növeli a bőrrák kialakulásának az esélyét – jegyezte meg a rezidens orvos.

Az egészséges táplálkozással kapcsolatos kérdéseikkel szombaton Nagy Szilárd dietetikushoz fordulhattak a Forगतagra látogatók. A szakember szerint elsősorban a túlsúly, az elhízás a leggyakoribb probléma, sajnos a gyerekek körében is egyre több a túlsúlyos, amire igenis oda kell figyelni, hiszen felnőttkorban akár egészségi problémákhoz is vezethet. Mint mondta, a jelenség háttérében az egészségtelen életmód áll, a médiából áradnak az egészségtelen étkeket népszerűsítő reklámok, és sok esetben a szülők is ezeket fogyasztják.

A gerinc és a hát egészségéről

Az OrtoProfil csapata is részt vett a Forगतagon, gyermekprogramjaik szép számban vonzották az aprónépet, ugyanakkor ingyenes gerincvizsgálatra is lehetőség nyílt; ortopédtechnikus és kinezoterapeuta szakemberek a gerincferdüléssel, a helytelen testtartással kapcsolatos kérdésekre válaszoltak, és hasznos tanácsokkal látták el az érdeklődőket.

Ősök szurkolnak az égi lelátókról

Átadták a Csaba királyfi díjat

Szombaton került sor a hagyományos Csaba királyfi nap második részére Nyárádszeredában, ezúttal a szabadidős és kulturális programok mellett a legendás vezérről elnevezett díjat is átnyújtották.

Gligor Róbert László

Csaba királyfi ünnepét idén két részben ülték meg a nyárádszeredaiak: június első napjaiban istentisztelet keretében emlékeztek, majd megkoszorúzták a királyfit ábrázoló szobrot, de a szabadidős, kötetlenebb programokra csak az elmúlt hétvégén került sor. Szombaton a szervezők a középiskola udvarára vártak mindenkit egy családi ünnepségre: a hőség nem riasztotta el a szakácsokat az üstök mellől, a sportolókat a pályáról. Amíg a gyerekek a fák árnyékában kézműves-foglalkozásokon, arcfestésen, játékokon vettek részt, addig négy csapat mérkőzött meg a Csíki Sándor-labdaruó-emléktornán, két csapat pedig kézilabdában mérte össze tudását, s amíg az ebéd elkészült, ijázkodni is lehetett. A közönséget az Apró-Bececs néptáncsoport is szórakoztatta, délután pedig szervezett ijcsatára is be lehetett nevezni. Késő délután a napot értékelték a

szervezők: a focitornán az MPP országos elnökségének csapata bizonyult a legjobbnak, míg a főzőknél nem volt ilyen egyértelmű a különbség: az anyaországi Kétpó csapata a legfinomabb borjús gulyáslevest főzte, a nyárádszeredai Bacubi csapaté lett a legesíposebb babgulyás, a legkiadósabb gulyást viszont a Bocskai női dalkar készítette, a leggyorsabban mégis a tűzoltók üstje ürült ki.

Kora este a kalotaszegi Magyarbikal református ifjúsági és gyerekenekara koncertezett, a tizenegy éve indult zenekar tagjai első alkalommal érkeztek a Nyárádmentére Szabó Mihály tiszteletes vezetésével; ifjúsági keresztyén zenét adtak elő, majd a Transylmania, a P. Mobil, az Ismerős Arcok repertoriójából játszottak. A lelki táplálék után töltött káposztát szolgáltak fel vacsorául a résztvevőknek, akik a budapesti fény- és tűzijátékot is közösen követhették a kivetítőkön.

A kitarítás, helytállás ünnepe

Nyárádszeredában 2010-ben került sor első alkalommal Csaba királyfi ünnepségre, amikor Kővér László, a magyar Országgyűlés elnöke Csaba-szobrot ajándékozott a közösségnek, elismerésül, amiért Nyárádszereda ellenállt az ortodox

egyház erőszakos templomépítési kísérletének. S ha már volt szobor, akkor néhai Csíki Sándor tanár, politikus, író és nagycsaládos elnök további rendezvényeket álmódott meg és kezdeményezett, hogy ezáltal a Nyárádmentén is népszerűsítsék Csaba királyfi kultuszát, ezáltal erősítsék a székely nemzeti öntudatot is. Csaba királyfi napja az 1940-es évek közepéig hivatalos ünnep is volt, amit május utolsó hétvégéjén szerveztek. Az idei nyárádszeredai ünnepség viszont két részre oszlott, ugyanis az év első felében, amikor tervezni kezdték, a járványhelyzet és egyéb objektív tényezők miatt csak egy kisebb ünnepséget terveztek, ám amikor a helyzet normálissá vált, már késő volt egy nagyobb lélegzetű rendezvény szervezéséhez, így a szabadidős tevékenységeket augusztusra halasztották – mondta el lapunknak *Szűcs Péter*, a szervező Nyárádszeredáért Egyesület elnöke. A rendezvény partnerei voltak az Erdélyi Magyar Szövetség és az Erdélyi Magyar Ifjak is, idén pedig a helyi önkormányzat, illetve három helyi vállalkozás nyújtott számukra támogatást.

Önzetlenség, önkéntesség

A Csaba királyfi díjat 2013 óta adják át egy-egy olyan szervezetnek

Idén a nyárádszeredai ifjúsági tűzoltócsapat kapta meg a Csaba királyfi díjat

Fotó: Gligor Róbert László

vagy személyiségnek, amely vagy aki meghatározó szerepet játszik a közösségben, munkájával erősíti, építi azt. Idén a Bíró Loránd László által készített egyedi plakettet a Nyárádszeredai Önkéntes Tűzoltók Egyesületének ifjúsági csapata vehette át. *Kacsó István* parancsnok megtiszteltetésnek veszi ezt a díjat, és úgy véli, az ifjaknak is szükségük van az ilyen elismerésekre, ugyanis az önkéntességet anyagilag nem lehet motiválni, de egy-egy ilyen gesztus szintén elismerést jelenthet ebben a szakmában. A csapatot meglepte a díjazás, de jólesett a gyerekeknek, látják, hogy van értelme a munka folytatásának, a felnőttek fel figyelnek az eredményekre. Egy-egy ilyen elismerés fontos az ifjaknak, befolyásolja egyéniségüket, megtanulnak csapatban dolgozni, ahol türelmesnek kell lenni, megtanulják, hogy egymást el kell fogadni, és függetlenül attól, hogy ki milyen helyzetben van, segíteni kell rajta. Ebből Nyárádszeredának és környékének csak haszna lehet – részletezte lapunknak a parancsnok.

A szeredai önkéntes tűzoltóság 2016-os újjáalakulása után néhány gyerek kíváncsian csatlakozott a felnőttek gyakorlatozásához, és lassan, spontánul kialakult bennük az elhivatottság érzése, kezdték megérteni a bajtársiasság, a kölcsönös tisztelet, bizalom, segítség fogalmát, és kezdtek fontos társadalmi szerepet vállalni. A féltucatnyi gyerekből két év múlva már 18, ma 38 tagja van a gyerekcsoportnak, és megyei szinten a legjobbak között szerepelnek. Idén már 60 gyerek számára szerveztek tűzoltótábor. Társadalmi munkát vállalnak a közösségépítésben, a település tisztán

tartásában, jótékonyági rendezvényeken, kantáltak időseknek, de húsvétli bálók és locsolások szervezésében, városnapi önkéntességben, a nagyobbak pedig már bevetéseken is részt vettek. Önkéntesség, önzetlenség, önfeláldozás – jellemezte a csapatot Bíró József Attila.

Van jövő

A magyarországi Kétpórol foci- és főzőcsapat is érkezett a rendezvényre. Három éve már voltak itt, és nagyon jól érezték magukat, mert nincs szebb dolog annál, mint ha egy ilyen csodálatos rendezvényen együtt lehetnek a barátokkal. Nagyon szeretnek együtt lenni a határon túli testvéreikkel, akiket vissza is hívnak az anyaországba, tavaly is együtt főzték meg a magyarok lekvárját, amelyben a nyárádszeredaiak szilvája is benne van. „A legfontosabb a testvéri szeretet, az, hogy összetartozunk itt a Kárpát-medencében. Ezért vagyunk itt” – hangsúlyozta kérdésünkre *Boldog István* volt országgyűlési képviselő, kifejezve reményét, hogy ennek a rendezvénynek hosszú ideig lesz itt hagyománya. *Mezei János*, az MPP elnöke és az EMSZ társelnöke a rendezvény folytonossága és a hasonló gondolkodású emberek találkozására miatt fejezte ki örömét, megnyitóbeszédében pedig azon véleményének adott hangot, hogy amíg az ilyen rendezvényeket gyermekszívaj veszi körül, addig Nyárádszeredában is lesz jövő, egyáltalán van remény a magyar jövőre. Ezt erősítette meg Szűcs Péter is, aki beszédében kiemelte: egyre több gyerek vesz körül minket, egyre több fiatal vállalja fel itt a családalapítást.

A kulturális rendezvények során a magyarbikali református ifjúsági zenekar is bemutatkozott

Ez évben is megszervezték a Kárpát-medencei szórvány színjátszó és filmes tábort

Amint a címben is olvasható, ez év folyamán is megszervezésre került a Kárpát-medencei szórvány színjátszó és filmes tábor. A Pro Filii Alapítvány és az EMMI támogatásával, a brassói Mikó András Alapítvány és a Féling Színház Kulturális Egyesület közös szervezésében augusztus 5-e és 16-a között, immár negyedik alkalommal került sor az eseménysorozatra Székelyszomboron.

Amint azt a szervezők közleményükben megemlítik, a programban három színházi és egy filmes képzés (workshop) kapott helyet. A színházi csoportokat Bálint Ferenc rendező (Grimasz csoport) meghatározó segítségével mellett Hegedűs Ildikó, Formanek Csaba és Steinwender József, a filmes képzést pedig Hanusz Norbert vezette. Az idei kiadás során a mozgásművészet sajátos világával George Ciolpan pantomimművész segítségével ismerkedhettek a résztvevők.

A workshopokra jelentkezők a Budapesttől Brassóig terjedő területről érkeztek, a színházi szakmai munka keretében Egressy Zoltán *Sóska, sültkrumpli* és Formanek Csaba *Össze vagyok zárva mindazzal, ami visszaverődik bennem* című alkotásait, valamint a *Borka asszony* című népi bohózatot dolgozták fel és állították színpadra, a filmesek pedig Imre Dóra *Világoskék*, Pásztor Mátyás *Utólag megfontolt szándék* és Vaszkó Viktor *Transvitas* című rövidfilmjeit készítették el.

A tizenkét napig tartó tábor zárásaként a székelyszombori helyi művelődési házban láthatta a település közönsége a fent nevezett filmeket, előadásokat – áll a szervezők közleményében. (Knb.)

MEZŐCSÁVÁS

Szerkesztette: Vajda György

Iskola-összevonás energiatakarékosság miatt

Nemsokára megkezdődik az új tanév, így nemcsak a városokban, hanem a községekben is tatarozzák az épületeket. A vidéki iskolák legnagyobb gondját az energiaár-növekedés okozza, ugyanis fizetésképtelenné válhatnak az önkormányzatok, és emiatt arra kényszerülhetnek, hogy összevonják a tanintézeteket.

– Várjuk az országos költségvetés-kiegészítést, ugyanis az előző elkészítések nem számítottunk arra, hogy a négyeszeresére drágul a villanyáram és a földgáz. Már most látjuk, hogy támogatás nélkül nem tudjuk lefedni a téli fűtéshez szükséges földgáz árát. Mezőcsávás község nyolc településből áll, mind-egyikben van iskola. A községközpontban nyolcadikig vannak osztályok, míg a falvakba óvodások és elemisek járnak. Közel 1000 óvodás és iskoláskorú kezd majd el az új tanévet. Galambod kivételével – ahol az iskolaépületben van központi fűtés –, máshol az osztálytermekben csempekályhák vannak, amelyeknek igen nagy a gázfogyasztása. Jelenleg nem tudjuk, hogy miként fogjuk üzemeltetni az iskolákat – mondta Szabó József Levente polgármester, majd hozzátette: a LEADER csoporton keresztül kormány-támogatásra pályáztak egy iskolabusz vásárlására, hiszen gázártámogatás hiányában az lenne a megoldás,

ha a falvakból a községközpontba szállítanák az iskolásokat, ahol lenne osztályterem is.

Azt is megtudtuk, hogy nemrég új igazgatót neveztek ki: Pop Mihaela mezőszabadi tanárt, az aligazgató Nagy Kinga. Az iskolaépületek, kisebb hiányosságokkal ugyan, de rendben vannak. 2013-ban újjáépült a mezőcsávási, a többit meg belül tatarozták.

Elkészült a szabédi és a mezőszabadi épületek teljes felújítására az előtanulmány, amelynek alapján a vakolás, festés-mázolás mellett a mellékhelyiségeket tennék rendbe, kicserélnék a nyílászárókat és központi fűtést szerelnének be. De ez még csak elképzelés szintjén áll.

A polgármester véleménye, hogy nem is igazán érdemes befektetni ezekben az épületekbe, ugyanis egy-két évtizeden belül központosítják majd a községi oktatási intézményeket, különösen a peremtelepüléseken. Jelenleg Mezőféléből, Mezőcsávásról és Mezőszabadról, de még Mezőménésről is az iskoláskorúak mintegy 60%-a marosvásárhelyi oktatási intézményekbe jár. Külön iskolabusz szállítja a diákokat, nem beszélve a szülőkről is, akik naponta saját járművel viszik be a városba gyerekeiket. A tendencia sajnos az, hogy csökken a gyermeklétszám vidéken, és ez hatványozottan érződik a peremtelepüléseken az említett ok miatt.

Megoldódik a Mezőségen az ivóvízellátás?

Tekintettel arra, hogy a szárazság idején panaszok voltak a mezőségiak, hogy nem jut elegendő ivóvíz a településekre, arra voltunk kíváncsiak, hogy mi a helyzet Mezőcsáváson.

A polgármester elmondta, hogy sikerült a község minden településére bevezetni a vezetékes ivóvizet. Nyáron valóban gond van a vízellátással. Tudomása szerint a gondot az okozza, hogy a mezőségi fővezeték – amelyen Marosvásárhelytől (a városi víztelepről) Sármásig vezetik az ivóvizet – Marosvásárhely és Mezőszabad közötti szakaszán még régi a cső, és amikor nagyobb a víznyomás, nem bírja a terhelést.

Hogy elkerüljék a csőtörést, csökkentett nyomással

szolgáltatják a vizet, így a Mezőcsávás határában levő dombtetőn álló egykori televízióátviteli-állomás utáni településekre gyakorlatilag ritkán jut el a víz, mivel nincs megfelelő nyomás a fővezetékben. Ez különösen nyáron, huzamosabb szárazság után okoz gondot, mivel nagyon sokan öntözésre használják a vezetékes vizet. (Sz.m.: Egyes mezőségi települések kútjaiban elapadt a víz.)

Megoldódni látszik az ügy – vélte a polgármester, aki elmondta, hogy az Aquaserv illetékesei adatokat kértek tőle, és azt ígérték, hogy hamarosan nekifognak Marosvásárhely és Mezőszabad között a régi fővezeték cseréjéhez, ami ha megvalósul, műszaki okok miatt nem lesz gond az ivóvízellátással.

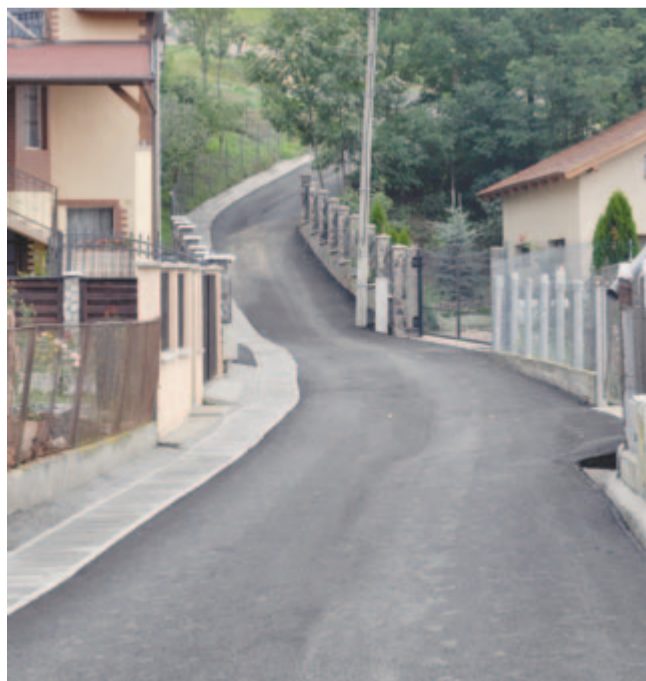
Csatornázás – látni a végét

Sajnos a romániai valóságra jellemző helyzet alakult ki Mezőcsáváson a csatornázási munkálatoknál. A polgármesteri hivatal a fővezeték elhelyezésére 2016-ban elnyert egy pályázatot, aminek alapján (részben uniós támogatásból és természetesen az önrészből) 3 millió euróból kiépítették Mezőszabodon, Mezőcsáváson és Mezőfélében a szennyvízcsatornát. Annak rendje és módja szerint elnyerte egy cég a kivitelezési pályázatot, elkezdtek a munkálatokat, aztán jött a tél, amikor szüneteltették a munkát, majd kiderült, hogy nem tudják garantálni a minőséget, ezért az önkormányzat felbontotta a kivitelezővel a szerződést, amit a cég megóvott. Három évig tartott a per, ameddig kiderült, hogy a hasznélvezőknek van igazuk, azonban a romániai törvények szerint ez idő alatt nem lehetett

másnak kiadni a munkát. 2021-ben sikerült újra meghirdetni a versenytárgyalást, amelyet ezúttal egy marosvásárhelyi cég nyert el. Egyelőre meg vannak elégedve a kivitelezéssel, így három év kimaradás után végre van esély arra, hogy befejezik a munkálatot, ígértük szerint 2023 tavaszáig, amikor a szerződés alapján a munkálatokat az eredeti állapotában adják vissza a polgármesteri hivatalnak. Ez azt jelenti, hogy elkészülhetnek a járdák is. Esély van arra is, hogy a nemrég meghirdetett Anghel Saligny program keretében az említett három településen a mellékutcákban is kiépítik a csatornahálózatot. Ez még mintegy 18 millió lejbe kerülne, amelyet remélnék, hogy a kormánytámogatással sikerül megvalósítani. Egyelőre a fővezeték munkálatai 70%-ban elkészültek, és már az is jó hír, hogy „látják végre a fényt az alagút végén” – tájékoztatott Szabó József Levente polgármester.

Aszfaltozás – a csatornázás után

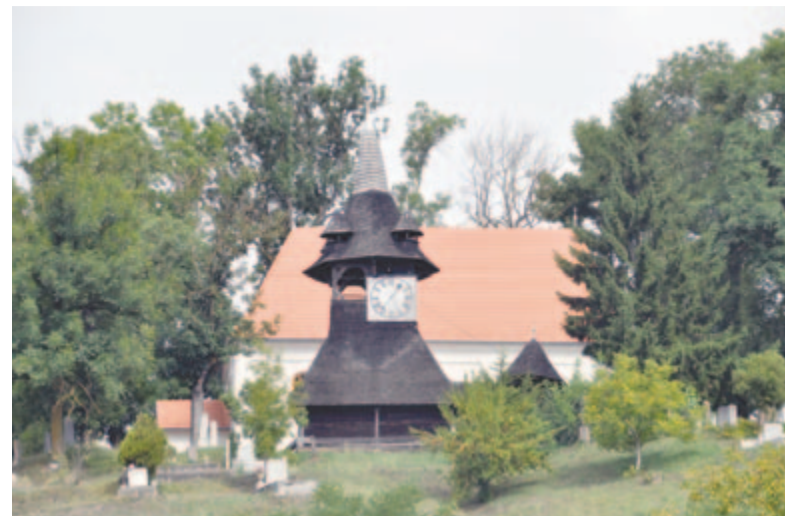
A mezőcsávásiak legnagyobb gondja, hogy nincsenek aszfaltos utcák. Tavaly, mivel országos érdekeltségű, sikerült leaszfaltozni Mezőménésen a falu központja és az egészségügyi központ közötti utat. Mivel a központ dombon van, ez különleges műszaki beavatkozást is igényelt, ugyanis meg kellett erősíteni az útalapot, mivel fennáll a földcsuszamlás veszélye. A beruházás 4 millió lejbe került. Mezőfélében leaszfaltozták a ravatalozóig vezető utcát mintegy 500 méteren, ahol nemcsak az aszfaltteret terítették le, hanem az árkokat is elrendezték, ez az utca-korszerűsítés 1,8 millió lejbe került. Az összegeket a polgármesteri hivatal teremtette elő. A csatornahálózat lefektetése után először Mezőszabodon, Mezőcsáváson, Mezőfélében szeretnék minden utcát leaszfaltozni, erre elkészültek a kivitelezési tervek is. Remélik, hogy megvalósítására az Anghel Saligny programon keresztül sikerül majd a pénzt előteremteni.

A mezőféléi temető felé vezető utca

Lelkipásztorcseré

Új szelek a harangtorony alatt

A mezőcsávási műemlék harangláb

Fotó: Vajda György

Június elsejétől fiatal lelkipásztor, Szövérfi Mihály gondozza a mezőcsávási gyülekezetet. Korábban is a községben szolgált, Galambodról hívták meg a presbiterek a községközpontba, Benke János korábbi lelkész ugyanis Székelykeresztúron folytatja szolgálatát.

Szövérfi Mihály székelytompai születésű, a nyárádszeredai Bocskai István Elméleti Líceumban érettségizett, majd a kolozsvári Protestáns Teológiai Intézet elvégzése után a marosvásárhelyi alsóvárosi gyülekezetben gyakornokoskodott. 2017 októberében Galambodon Jakab István esperest váltotta szolgálatában, aki Udvarfalvára költözött. 2016-tól házas, felesége Szövérfi Erika.

Vakációs bibliahét

A lelkipásztor lapunknak elmondta, hogy öt évet szolgált Galambodon, ahol a 2017-ben rendbetett templomot vette át. Tovább folytatva az építő munkát, a gyülekezet segítségével ravatalozót építettek, sikerült felújítani az imaházat, ahol gyülekezeti termet, konyhát alakítottak ki. Otlétük idején több gyülekezetbe is hívták. Mérlegelve a meghívásokat, úgy döntöttek, hogy Mezőcsávást választják. Míg Galambodon a gyülekezethez 153-an tartoztak, a mezőcsávási református egyházközségnek 517 tagja van. Azért fogadták el a meghívást, mert sokkal több lehetőség van a különböző típusú szolgálatra – mondta a pap lapunknak, majd hozzátette, elődjének köszönhetően jól működő közösséget vett át. Folytatják a valóságórát, az ifjúsági foglalkozásokat, a házas-bibliacsoporthoz.

– Alig két hónapos szolgálatunk során feltűnt, hogy viszonylag kevés idős jár a templomba. Családlátogatásaink során megtudtuk, hogy ennek oka az, hogy nagyon messze van a templom (sz.m.: dombon áll, ahova időseknek elég nehéz felkapaszkodni), ezért a presbitériummal közösen az a döntés született, hogy az ősz beálltával (az aratás után) vasárnaponként autóbusszjáratot indítsanak be, amellyel az istentiszteletra és természetesen haza is szállítják az idősebbeket – mondta a lelkész,

majd hozzátette: a kapcsolattartás eszközeként nemsokára Mezőcsávási Harangszó címmel megjelenítik a gyülekezeti lapot, amelyet a presbiterek juttatnak el a körzetükbe tartozóknak, így ezáltal is alkalmat kerítenek a találkozásokra. Azt tervezik, hogy minden nagyobb ünnep alkalmával kiadnak egy lapot, így remélik, hogy évi négy kiadvány jut el majd a hívekhez. Felmerült az az igény is, hogy a kisgyerekes családoknak szervezzenek istentisztelet alatti foglalkozásokat, így októbertől vasárnapi iskolaként ez is beindul. Tovább szeretnék rendszeressé tenni a bibliai ismeretterjesztő sorozatot, ami nemcsak a Szentírás történeteiről szólna, hanem más témában is szerveznének előadás-sorozatot. Két héttel ezelőtt a családos

foglalkozáson 17 házaspár volt jelen, ami azt jelzi, hogy van, akire alapozni, hiszen az erős közösségek alapja a keresztény család – mondta a tiszteletes. Akkor lehet a közösség erős, ha tagjai megerősödnek hitükben, nemzeti tudatukban és ennek a jelmondatnak a tükrében szeretnének különböző foglalkozást beindítani.

Ennek jó példája az augusztus 29-én kezdődött vakációs bibliahét, amelynek szervezésében 14 ifjúsági csoportbeli fiatal segített, és az első foglalkozásokra 32 gyerek ment el. A tábor pénteken zárul, vasárnap az istentisztelet után a gyerekek bemutatják a gyülekezetnek, hogy mit tanultak ez idő alatt. Újdonság az is, hogy a presbitérium kinevezett egy háromtagú templom- és temetőkertgondnokságot, így a megnevezett személyek gondoskodnak arról, hogy mind a templom, mind a műemlék harangláb látogatható legyen nemcsak a helybéliek, hanem a turisták számára is. Mi több, tervben van az is, hogy az egyházközség pályázzon a harangláb állagmegőrzési munkálataira.

Úgy tűnik, hogy jó kezébe került a mezőcsávási református gyülekezet, az új lelkész házaspár megújult erővel, energiával az igehirdetés mellett valódi közösségteremtő tevékenységbe kezdett.

Az olvasó írja

Szerkeszti: Mezey Sarolta

Meddig ér a takaró?

Szegedről küldött levelet Miska bácsi, s abban megemlíti: „A *Viselt(es) dolgaink* című könyvedet olvasom újra, és megdöbben, hogy minden aktuális benne.” Íróembernek mennyi muzsika a dicséret, de azért illik egy kicsit húzódni: „Ezt a kötetemet a második sorba teszem, mert csak sima újságcikkek vannak benne, amelyek a megjelenésük után elvesztik az aktualitásukat – de ezek szerint mégsem. A világgal pedig az a helyzet, hogy a – bocsánattal legyen mondva – szarból már nem fog kivakarózni, mert: 1. képtelen rá, 2. nem is akar! Amikor azért háborúzunk a (területileg) legnagyobb állam a kisebb testvérével, mert a Führe kisebbségi komplexusoktól szenved, akkor nincs mit várni.”

Belelapoztam a könyvembe, valóban előfordulnak benne aktuális motívumok, de ez nem az író érdeme, hanem a világ szégyene. A 11. oldalon olvasható a következő néhány mondat, egy 1999-es újságcikk részlete: „A lettek és az észtek szerették volna kifüstölteni a szovjethatalom által betelepített oroszokat. Törvényt ültek, s begyűjtötték a füstölőt. 1998 tavaszán Oroszország gazdasági bojkottot hirdetett ellenük. Végül kiegyeztek: az országban maradhat az összlakosság harmadát-negyedét kitevő idegen ajkú csapat, nyelvvizsgát sem kell tenniük, cserében a ruszok ismét megnyitják a gázcsapot.” – Ha Európa politikuskai akkor még nem vették észre, most öles betűkkel írhatják be a nagykönyvbe: gáz már csak az oroszoktól vehető, nagyon drágán és hatalmas kompromisszumok árán!

Ez a mai nyomorúság egyik forrása; ámde ez a forrás az emberiség korábbi hibáira vezethető vissza. Kb. ötven évvel ezelőtt olvastam az egyik ’figyelmeztést’, az akkoriban nálunk is előfizethető *Népszabadság* arról cikkezett, hogy az emberiségnek – belátható időn belül – komoly gondokkal kell szembenéznie. Az akkor megjósolható (és mára megvalósult) szűk világ okai: a túlnépesedés, a technika mértéktelen fej-

lődése, a természeti erő- és nyersanyagforrások véges volta és a fogyasztói társadalmak pazarló életmódja. Ezeknek isszuk ma a levét. Ma már ott vagyunk, hogy – nemcsak Pista bácsi, hanem komoly szakértők is kijelentik – a „fenntartható fejlődés” elmélete egy kalap meggyagot sem ér, azt a határértéket, amelyről még ’vissza lehetett volna fordulni’, már régen túlhaladtuk. A covid-járvány egyike (volt?) az újabb figyelmeztetésnek.

Már szügyig benne vagyunk a cőreszben, de még vannak, akik reménykednek. A kormányok szintén, noha minden miniszterelnöknek ott van a páncélszekrényében a Világválságról Szóló Bizalmas Jelentés: „ha nem vezettek be azonnal széles körű korlátozókat, akkor...” ez és ez történik; a listában felsorolva a pusztulás minden szinonimája. A kormányfőknek viszont nyomós okuk van arra, hogy ne fogadjanak szót az okosoknak: minden megszorítás megingatja a trónjukat, s akkor egykettőre kiesnek a bársonyszékéből. A legutóbbi példa a Szent István-napi tűzijáték. A hódmezővásárhelyi polgármester néhány héttel ezelőtt még arról beszélt – a bánatos kisgyermeknek könnyeire hivatkozva –, hogy ő bizony nem spórol ezen, mert a szemfényvesztést imádó tömegek óhaja számára parancs. A köznép soraiban végzett közvélemény-kutatás viszont kimondta: elég volt a prédálásból, tessék csak a legszükségesebb dolgokra költeni a közpénzt; a „bánatos kisgyermek” pedig szokják meg, hogy nincs mindennap karácsony. Jó lesz megfogadni a régi közmondást: „csak addig nyújtózkodj, ameddig a takaród ér”. Helyi viszonylatban: kevesebb ünneplést és fesztivált, takarékosabb életvitelt.

Egy (költői) kérdés: az elektromos autók tulajdonosai még meddig tölthetik ingyen az akkumulátorikat? Így soha nem fognak áttérni a spórolásabb közlekedési módokra: kerékpározásra vagy a közszállításra...

Kuszálík Péter

A Szent Erzsébet gyermekotthonban

Az Angyalok a Városban Egyesület tagjaival egy délutáni program keretében a Szent Erzsébet Társulás gyermekotthon lakóihoz látogattunk el.

A Jóistennel való kapcsolatáról beszélgettünk, egyéni kéréseink meghallgatásáért imádkoztunk, és volt egy közös szándék is, amiért összetettük két kezünket!

Póra Zoltán ifjúsági énekeket énekelt, amelyekkel mindannyian töltekezhetünk.

A program után üdítő teák és aprósütemények örvendeztettek meg a 17 gyereket.

Fontos számunkra, hogy jelen legyünk a gyerekek életében. A kapcsolatot ápoljuk velük rendszeres programok megszervezésével, időt szánunk rájuk, és a legjobbat szeretnénk adni nekik, amire nagy szükségük van.

A program szervezői: az egyesület elnöke, Kovács Lajos-Alpár és Baranka Katalin alelnök, illetve Ionescu Sarah Rita másodéves egyetemi hallgató, Póra Zoltán és fia, Póra Józsué.

Baranka Katalin

Húrok harmóniája

– Összefoglaló –

Most is sikerrel ért véget az idei, XVII. nemzetközi gitárfesztivál Marosvásárhelyen. Az ingyenes koncertekre a Kultúrpalotában és a várban került sor. Az előadókat mesterkurzusok megtartására kérték fel a hét folyamán, párhuzamosan versenyeket is szerveztek.

A koncertsorozatot a fiatal gitárművész Cassie Martin nyitotta meg, majd a jól ismert Pusztai Antal Jazz Band és a francia Trio Cavalcade következett. A koncertek este 10 óráig is eltartottak.

Augusztus 10-én, a Harmonia Cordis nemzetközi gitárversenyt döntője után a *no age limit* kategóriában Samrat Majumder (Anglia) vehette át a legfőbb nyereséget, Vasilis Sigletos görög hangszerkészítő I. díjnak szánt 5000 eurós koncertgitarját. A többi kategóriában az első helyezettek: a legfiatalabbaknál Albert Șerban (RO), a 12–15 évesek közül Vladimir Ceacăr (RO) és 19 éves korig Leon Ravnika (Szlovénia) győzött. Az este meghívottja Papp Sándor egyetemi tanár, dékán, akit a marosvásárhelyi Duo Celeste (Orosz Dávid és Tudor Gliga) követett. A magyarországi Venti Chiavi (Hús hangolókules) gitártrio zenéjével, hangszereivel korabeli hangulatot teremtett. A Bandini-Chiacchiaretta duó argentin zenével töltötte be a termet.

Augusztus 11-én, a fesztivál harmadik napján Kovács Anna Tünde zeneművészeti gitártanár mutatta be darabját *Awakening/Ébredés* címmel, amellyel I. díjat nyert a zeneszerzői versenyen.

Az olasz Nino d’Amico, a spanyol repertoárt hozó Alvaro Toscano (Spanyolo.), majd Csáki András következett reneszánsz és kortárs művekkel. A Duo Melis család gitárpáros színes palettával érkezett, ráadásukat kislányuknak szánták.

A negyedik naptól a koncertek a várban folytatódtak: Ovidiu Pintilie, a virtuóz Girán Péter és a lelkes francia páros, Antoine Boyer & Samuelito flamenco-jazz zenével jöttek.

Következő nap Babtan-Varga Flórián és a fiatal erőt képviselő orosz gitárdúó: Alexandr Misko & Dmitriy Toporov játszottak, majd Jon Gomm gitározott.

A színpadon a fesztiválszervező dr. Beke István is fellépett, aki egy időben irányította az udvarhelyi gitárfesztivált, és akinek ezúton is köszönjük a hatalmas, nagyszerű munkáját.

A világsztár Al Di Meola koncertjét a közönség vastappsal jutalmazta.

Cs. Darabont-Horváth Éva tanárnő

A rovatban közölt levelek tartalmáért, a tényállítások hitelességéért a szerzők a felelősek.

Elektronikus postán is fogadjuk leveleiket. A levélírók minden esetben tüntessék fel telefonszámukat és lakcímüket. Címünk: nepujzag@e-nepujzag.ro

A közalkalmazottak elmaradt bérfelállításának részleges folyósításáról döntött a kormány

Romániában a közalkalmazotti bértörvény által előirányzott, de rendre elhalasztott bérfelállítások részleges folyósításáról döntött pénteki ülésén a kormány.

Augusztus elsejétől a romániai közalkalmazottaknak a jelenlegi fizetésük és a 2017-ben hozott egységes bértörvényben 2022-re számukra előirányzott bérszint különbségének negyedével nő a fizetésük.

Marius Budăi munkaügyi miniszter szerint az intézkedés körülbelül egymillió közalkalmazottat érint – az egészségügyi személyzet kivételével, amely már elérte az erre az évre tervezett bérszintet –, és ez idén mintegy 2,1 milliárd lejjel terheli meg a költségvetést.

A közalkalmazottak egyelőre a 25 százalékát kapják meg annak a béremelésnek, amely az egységes bértörvény alapján megilletné őket. Legtöbbjük esetében ez havi 150 lej körüli többletjövédelmet jelent – magyarázta a tárcavezető. Hozzátette: a többletkiadás ellenére tartani lehet a költségvetési hiánycélt, a kormány ugyanis korábban létszámstopot rendelt el a közszférában, így a betöltetlen állásokra előirányzott békeretből

jut most pénz a közalkalmazottak bérenek emelésére.

A kormány pénteken hozott sürgősségi rendelete része annak az 1,1 milliárd euró értékű gazdasági és szociális intézkedéscsomagnak, amelyről májusban döntött a – Szociáldemokrata Párt (PSD), a Nemzeti Liberális Párt (PNL) és a Romániai Magyar Demokrata Szövetség (RMDSZ) részvételével tavaly novemberben alakult – bukaresti nagykoalíció.

A bukaresti gazdasági sajtó szerint az Európai Unió tagországaik közül Románia költi állami költségvetésének legnagyobb hányadát a közalkalmazottak bére: ez tavaly meghaladta a 37 százalékot, míg az uniós átlag 22,4 százalék volt.

A Pro TV kereskedelmi televízió szerint Románia 5,1 millió munkavállalója közül tavaly év végén 1 millió 262 ezer dolgozott az állami szektorban, átlagos nettó bérük pedig elérte a 4450 lejt, ami 24 százalékkal meghaladja a magánszférában feljegyzett 3590 lejes nettó átlagbért. A legmagasabb béreket (nettó 5730 lejt) az állami közigazgatásban fizetik: itt az alkalmazottak átlagosan 5730 lejt visznek haza havonta. (MTI)

Techuniverzum

Szerkeszti: Nagy-Bodó Szilárd

Megérkezett a Samsung Galaxy Z Fold 4

Az okostelefonok piacán egyre nagyobb trendet képeznek a hajlítható kijelzős okostelefonok. Így például már a Samsung zászlóshajó telefonjai is ebbe a kategóriába tartoznak. Talán pont ez vezethetett a Note széria végéhez, hiszen az előző években megszokhattuk, hogy tél végén, tavasz elején érkezik az új S szériás Samsung, és nyár végé felé a Note család új tagja. Idén viszont a Samsung bejelentette, hogy véget ért a Note pályafutása. Viszont nem nyomtalanul. Ötvözni próbálták az egykori két csúcscsériát, erre utal az is, hogy az S22 Ultra megkapta a Note-okból ismert ceruzát, avagy ahogyan a Samsung hívja, az S Pen-t.

Ettől függetlenül a nyári végi nagy bemutató sem maradt el, csak most nem az új Note-ot lehetett megnézni, hanem az új hajlítható csúcsmoddell, a Galaxy Z Fold 4-et. Ami alapvetően ugyan hasonlít az elődjére, de belsejét tekintve sokat fejlődött. Az említett modell mellett pedig a Samsung felfedte a Z Flip 4-et is, ami lényegében a kistestvér, ami mind tudásban, mind kialakításban, mind pedig az ár tekintetében érődik.

A Samsung az eszközök bemutatóján azt mondta, hogy az első két Fold megalapozta a hajlítható telefonok piacát, a harmadikkal a strapabírósságot és a multitasking funkciókat fejlesztették, valamint tökéletesítették az S Pen-támogatást. A most bemutatkozott negyedik generáció pedig arra hivatott, hogy még jobb ergonómiát és még jobb produktivitást kínáljon a felhasználóknak. Emellett pedig a kamerarendszert is csiszolták meg.

De lássuk, hogy miben is változott a Galaxy Z Fold 4 az elődjéhez képest. Egyrészt változtak az arányok, az új modell összcukott állapotban ugyanolyan széles, viszont alacsonyabb és vékonyabb. Ezáltal pedig könnyebben lehet kézben fogni. A külső képernyő képaránya a jelenlegi csúcsmobilnál 23:9 a korábbi 24,5:9 helyett, továbbá a káva is vékonyabb lett. A képátló nem változott, maradt a 6,2 hüvelyk, a felbontás 2316x904 pixel, és értelemszerűen a képfrissítési ráta 120 Hz. A telefon egy OLED panelt kapott, akárcsak az elődje.

Kinyitott állapotban egy 7,6 hüvelykes kijelző fogadja a felhasználókat, tehát ennek a mérete nem változott. Újdonság viszont, hogy a képarány 6:5, valamint az, hogy a nagy kijelző tekintetében is kisebbek lettek a kávak. Ennek a felbontása 1276x1812 pixel, és szintén egy 120 Hz-es OLED panelről van szó.

A kameránál a már megszokott elrendezést találjuk. Van egy 10 megapixeles szelfikamera, belül pedig, a képernyő alatt egy 4 megapixeles érzékelő található. Tehát a minőség nem változott, viszont az érzékelő sokkal kevésbé szembetűnő, mint az elődje esetében. A hátlapi egységek sem hoztak nagy változást, hiszen teljesen megegyeznek az S22+ és S22 Ultra egységeivel. Tehát van egy 50 megapixeles fő szenzor, egy 12 megapixeles ultraszéles látószögű megoldás, valamint egy 10 megapixeles háromszoros optikai zoomra képes telefontegység.

Ami a processzort illeti, a Samsung Galaxy Z Fold 4 megkapta a vadonatúj Snapdragon 8+ Gen 1-et, mellé pedig 12 GB RAM is társul, a belső tárhely tekintetében van 256 GB-os, 512 GB-os, valamint 1 TB-os kivitelezés is.

Ami viszonylag rossz hír, hogy az akkumulátor tekintetében nem történt változás, továbbra is ugyanaz a 4400 mAh-s akkumulátor került bele, mint ami a Galaxy Z Fold 3-ban is helyet kapott. Töltés tekintetében vezetékiesen 25W-tal, míg vezeték nélkül 15W-tal tölthetjük az aktuális Samsung csúcstelefont.

További említést igényel a telefon erős alumíniumváza, a Gorilla Glass Victus+ külső védelem és az IPX8 vízállóság. Újdonság és egyben fejlesztést jelent az új zsanér is, ami sok-

Samsung Galaxy Z Fold 4

Forrás: Samsung

kal erősebb, mint ami az előd modellben volt, és a Samsung mérnökei szerint akár 200.000 hajlítást is kibír.

Szoftveres részen valóban elég sok újdonságot kapott az eszköz, a lista elég hosszú, viszont mindenképpen meg kell említeni, hogy rengeteg népszerű alkalmazást optimalizáltak az új képernyőre, valamint alulra került egy új menü (Taskbar), ahol megjelennek a fontosabb, gyakrabban használt appok, így a belső kijelző nyújtotta felület hasonlít a számítógépes élményhez.

Persze mindez sokba kerül. A Samsung Galaxy Z Fold 4 indulóára Romániában 8900 lej, míg a Z Flip 4-ért legalább 5400 lejt kell lepengetni.

Beveti a Google a mesterséges intelligenciát

A Google épülete

Forrás: TechCrunch

döntött úgy, hogy továbbfejleszti a rendszert.

A TechCrunch értesülései szerint a munkához a Multitask Unified Model nevű mesterséges intelligenciát veszik majd igénybe, ami bizonyos értelemben okosítja a rendszert, és engedélyt ad neki arra, hogy leellenőrizze a munkáját. A mesterséges intelligencia úgy éri ezt el, hogy a félkövérrel szedett szövegrészeket összeveti a jó minőségű keresési eredményekkel, és azok összevetése alapján

A Google a legelterjedtebb keresőmotor a világon, emberek milliói használják minden egyes nap. A használat közben pedig számos felhasználó találkozott már az úgynevezett snippettel. Ez a kifejezés lényegében azokat a szövegtörödékeket jelenti, amelyeket a keresőmotorba beírt szavak, kifejezések generálnak, lényegében olyan, mint egy összefoglaló. Bármilyen keresés kapcsán találkozhatunk snippettel, de fontos tudni, hogy ezeket nem emberek, hanem egy algoritmus generálja. Ebből következik, hogy számos esetben előfordulhat tévedés is, ilyen az, amikor a rendszer nem megfelelő kifejezést emel ki egy-egy találatból. Ezzel a hibával vagy tévedéssel a Google is tisztában van, éppen ezért

megállapítja, hogy az információ vajon akkor is megállja-e a helyét, ha valaki más megfogalmazásban keres rá arra a dologra.

A Google egyik alelnöke, Pandu Nayak szerint a munka második része abból fog állni, hogy képessé tegyék a rendszert arra, hogy megítélje, mikor van szükség arra, hogy megjelenítsen ilyesfajta feliratokat. Az alelnök szerint a probléma egyik oka az, hogy nem minden beírt kulcsszóhoz tartozik pontos találat, ilyenkor pedig jön a tippelés, azaz a snippet. Hogy miért? Mert a platform úgy van fejlesztve, hogy minden esetben próbáljon meg információt adni, még akkor is, ha a megjelenített információ nem kapcsolódik teljesen a keresésben leírtakhoz.

A várakozások szerint jól fognak fogyni az ideai iPhone-ok is

A Bloomberg hírügynökség úgy tudja, hogy a kedvezőtlen piaci helyzet ellenére az Apple azzal számol, hogy a szeptemberben érkező okostelefonjai világszintén jó eladási számokat fognak produkálni. Az almás vállalat előrejelzései állítólag 90 millió iPhone 14 eladásáról szólnak, azaz az Apple pont annyit szeretne eladni az új szériából, mint a tavalyi iPhone 13-ból.

Különösen optimista becslés ez, főleg ha figyelembe vesszük, hogy az ideai második negyedévben az okostelefonok piaca 9%-kal zsugorodott össze, és a globális előrejelzések arról szólnak,

hogy idén körülbelül 4%-kal kevesebb okostelefon fog gazdára találni, mint az előző évben.

Az Apple ezen a stabilnak éppen nem nevezhető piacon akarja hozni a tavalyi szintet, ami még sikerülhet is, hiszen a Huawei kiesett a piacról, miután az embargó hatására elvesztette a Google-támogatottságot.

Azok a Huawei eszközök, amelyeken még megtalálhatók a Google szolgáltatásai, mostanra lesznek csereérettek, így nem kizárt, hogy néhány felhasználó az Apple ajtaján fog kopogtatni új készülékekért.

iPhone 14-konceptió

Forrás: Bloomberg

Két év megszakítás után idén megtartották Segesváron a ProEtnica Interkulturális Fesztivált

Visszatért a segesvári várba, és ezzel egy lépést tett a normalitás felé a ProEtnica interkulturális fesztivál, a maga nemében a legfontosabb romániai rendezvény, amelyet a koronavírus világjárvány miatti egészségügyi korlátozások miatt két évre megszakítottak – nyilatkozta vasárnap este az Agerpresnek a fesztivál igazgatója, Volker Reiter.

A négynapos rendezvénysorozaton a húsz őshonos romániai nemzeti kisebbség mintegy 700 képviselője vett részt. A fesztiválon tartott panelbeszélgetések résztve-

vői főként azt járták körül, hogy milyen kihívásokkal szembesülnek válsághelyzetben a kisebbségek.

Volker Reiter értékelése szerint szervezési szempontból az idej volt

Forrás: www.proetnica.ro

a fesztivál egyik „legfegyelmettebb” kiadása, példa nélküli módon sikerült betartani a programot, és ez szerinte elsősorban a lipován önkéntesek munkáját dicséri. Az igazgató megköszönte a finanszírozóknak és a médiatámogatóknak a támogatást.

A fesztivál fő témájának kiválasztása kapcsán az Ifjúsági Interetnikai Oktatási Központ vezetője emlékeztetett arra, hogy az elmúlt években egymást követték a válságok: előbb a világjárvány, majd az ukrajnai háború és az energiapiaci krízis állította a kihívások elé a romániai társadalmat. „Leküzdöttük mindezeket a problémákat, és sikerült megszervezni a fesztivált. Azt mondom, hogy ez egy lépés a normalitás felé. Megmutattuk, hogy normális életet akarunk, és ez megvalósítható” – jelentette ki.

A fesztivált megelőző ProEtnica Interkulturális Nyári Akadémia főszervezője, Koreck Mária szerint a rendezvénysorozat nem szenvedte meg a kétéves kényszerszünetet. „Mintha mi sem történt volna, a művészek pontosan ugyanúgy léptek fel, mint korábban, a hangulat néha élénkebb volt, mint például két évvel ezelőtt, mintha mindenki a

ProEtnica fesztivált várta volna” – mondta az Agerpresnek a Divers Egyesület elnöke.

Koreck Mária szerint a panelbeszélgetésekre meghívott vendégek higgadtan és szakértelemmel járták körül azokat a kihívásokat, amelyekkel a kisebbségek szembesülnek válságok idején, a résztvevőknek sikerült jobban megérteniük, hogy mi történik Ukrajnában. „De a probléma sajnos nem korlátozódik Ukrajnára. A következtetés az, hogy ha érvek alapján vitatkozunk, akkor tisztázhatunk dolgokat. (...) Nagyon fontos, hogy a fiatalok felkészülje-

nek a kihívásokra. Az egyik ilyen kihívás az, hogyan lehet elérni a békés, tartós együttélést Romániában, Európában és a világon” – mondta a Divers Egyesület elnöke.

Az augusztus 25-28. között lezajlott tizennyolcadik ProEtnica interkulturális fesztivált az Ifjúsági Interetnikai Oktatási Központ szervezte az Etnikumközi Kapcsolatok Hivatalával és Maros Megye Tanácsával együttműködve a kulturális minisztérium anyagi támogatásával. A Segesvári Polgármesteri Hivatal logisztikával támogatta a rendezvényt. (Agerpres)

A római üzletek és éttermek a kirakatba kitett rezsizsámlákkal tiltakoznak az energia drágulása ellen

Áram- és gázsámlák terítik be Róma üzleteinek és vendéglátóhelyeinek kirakatait a kereskedelmi és fogyasztóvédő szervezetek felhívására, amelyek így kívánják tiltakozni az ugrásszerűen megemelkedett energiaárakkal szemben hétfőtől.

A Tedd a számlát a kirakatba elnevezésű akcióhoz bárók, éttermek, pizzeriák, fagyalatozók, ruhaüzletek is csatlakoztak.

Az egyik Vatikánhoz közeli presszó tulajdonosa a Corriere della Sera napilapnak elmondta, hogy havi energiaköltsége a korábbi valamivel több mint kétezer euróról majdnem hétezerre emelkedett, miközben a vendégek száma nem nőtt ekkora ütemben a nyári szezonban sem.

A Forum Romanumra néző étterem tulajdonosa hozzátette: a kirakatba kitett számlák a figyelemfelkeltést szolgálják, így a vendégek is tudják, hogy előbb-utóbb muszáj lesz a menüben szereplő árakat is megemelni, bár eddig ezt a vendéglátóságok igyekeztek elkerülni.

A Confcommercio-Fipe kereskedelmi, valamint az Aduc fogyasztóvédelmi szervezet közös akciójához egyre többen csatlakoz-

nak. Demonstrálnak a világítás lekapcsolásával is: egyik este több vendéglő gyertyával világította meg az asztalokat, az energiaárak emelkedése ellen tiltakozva.

Az olasz főváros legismertebb csemegeélelmiszer-üzletének tulajdonosa szerint válságos méretet öltött a termékihiány is, egyre nehezebb beszerezni például az importmustárt, az üvegpalackokat és a fémkupakokat.

Az egyik nápolyi pizzéria a vendégeknek adott számlán információként feltünteti azt is, hogy a vendéglátóhely energiaköltsége az utóbbi hónapokban háromszáz százalékkal emelkedett. Az adriai Rimini egyik szállodája a sajtóban jelentette be, hogy júliusban 18 ezer eurós villanyszámlát fizetett a tavaly júliusi 6 ezer euróval szemben. A hotel üzemeltetője szerint jövőre a vendégektől klímadíjat szedhetnek.

Olaszországban a családok és vállalkozások rezsizsámlái az előrejelzések szerint októbertől legalább kétszeresére emelkedhetnek.

Giorgia Meloni, a jobboldali Olasz Testvérek (Fdi) miniszterelnök-jelöltje korábban úgy nyilatkozott: éjszaka nem tud aludni, mert a lakosságot sújtó rezsizsámlák miatt aggódik.

A Liga politikusa, Giancarlo Giorgetti a jelenlegi ügyvivő kormány gazdasági fejlesztési minisztere szerint az energiaárak „háborús károkat” okoznak Olaszországban. A centrumparti Akciót vezető Carlo Calenda „árcunamiról” beszélt, és a választási verseny felfüggesztésére kérte a politikai erőket, azonnali összpárti fellépéssel a rezsinovekedés megállítására.

A Mario Draghi vezette kormány a héten készül újabb költségvetési csomaggal segíteni, azután, hogy az év eleje óta családoknak és vállalkozásoknak már 30 milliárd eurót különítettek el.

A La Repubblica napilap rámutatott, hogy a Draghi-kormány extraprofit-adót vezetett be, de a nyáron várt tízmilliárd euróból eddig csak egymilliárd érkezett az államkasszába.

Közel húsz nagyvállalat, miután befizette az első részletet, a bíróságon fellebbezett az általuk alkotmányellenesnek tartott extraprofitbefizetéssel szemben, közöttük a legnagyobb olasz energiaszolgáltatók is. A kormány szigorítással válaszolt: a következő fizetési határidőt túllépőket akár a befizetendő összeg hatvan százalékával egyenlő bírsággal büntethetik. (MTI)

Péntekre halasztotta a NASA az Artemis I indítását

A NASA műszaki rendellenesség miatt péntekre halasztotta az Artemis I misszió óriás-holdrakétájának kilövését a floridai Cape Canaveral Kennedy Űrközpontból.

Az amerikai űrkutatási hivatal (NASA) közleménye szerint a kilövésen dolgozó szakemberek a négy hajtómű közül az egyikben szivárgást fedeztek fel. A Space Launch System (SLS) elnevezésű rakéta az indítóállásban marad, és tovább folytatják az ellenőrzéseket.

Helyi idő szerint éjszaka az üzemanyag-feltöltést is kétszer kel-

lett félbeszakítani. A közlés szerint apróbb szivárgás és hirtelen nyomásmegnövekedés hátráltatta a folyamatot. A rakéta üzemanyagaként folyékony oxigént és hidrogént használnak.

Az Artemis I 42 napra tervezett, legénység nélküli küldetése az Egyesült Államok új Hold-programjának első űrrepülése lesz. Az SLS rakéta szállítja az Orion nevű űrkapszulát, amely a tervek szerint megkerüli a Holdat, majd a Földre visszatérve a Csendes-óceánban landol.

Az Artemis-program első le-

gényességgel tervezett űrrepülését, az Artemis II-t 2024-re tervezik, és 2025-ban léphet újra ember a Holdra az Artemis III küldetés keretében. Az Artemis I indításának új időpontja szeptember 2-án helyi idő szerint kora délután egy meghatározott két és fél órás időablak, ha az is meghiúsul, akkor szeptember 5-én, hétfőn késő délután egy 90 perces időablak áll még a NASA rendelkezésére.

A hétfőre tervezett kilövésre a legendás űrközpont környékén mintegy 200 ezer látogató gyűlt össze. (MTI)

Kiállítás is kíséri az európai régészek találkozóját Budapesten

Szerdától rendezik meg Budapesten az Európai Régészek Szövetségének (European Association of Archaeologists – EAA) 28. éves találkozóját. Ebből az alkalmából a Múzeumkertben kerítéskiallítás is nyílt, amely az 1876-os budapesti Ősrégészeti és Ember-tani Világkongresszust idézi meg.

Borhy László, az Eötvös Loránd Tudományegyetem (ELTE) rektora a kiállítás hétfői sajtótájékoztatóján felidézte, hogy a VIII. Ősrégészeti és Ember-tani Világkongresszust 1876-ban Rómer Flóris kezdeményezésére és Pulszky Ferenc elnökletével, Trefort Ágoston megnyitójával rendezték meg Budapesten, ahova több száz európai régészt, tudóst és kutatót csábított az esemény.

Az elmúlt másfél évszázadban is több jelentős, nagy volumenű régészeti kongresszust tartottak Magyarországon, például a XI. Nemzetközi Limeskongresszust 1976-ban vagy a VIII. Nemzetközi Ókori Falfestészeti Világkonferenciát 2001-ben – tette hozzá.

A rektor kiemelte, hogy az Európai Régészek Szövetségének 28. éves találkozóját 1700 regisztrált résztvevővel és több ezer online bekapcsolódó hallgatóval rendezik meg. Az esemény házigazdája az ELTE, partnerszervezői a Magyar Nemzeti Múzeum (MNM) és a Várkapitányság Nonprofit Zrt. Virágos Gábor, az MNM régészeti főigazgató-helyettese úgy fogalmazott, hogy a régészeti konferencia révén másfél száz év után ismét kiemelkedő szakmai figyelem irányul Budapestre és Magyarországra, valamint a magyar régészeti intézményekre.

Kiemelte, hogy a Kárpát-medence,

azon belül a történeti és a mai Magyarország területe Európa és Eurázsia régészete tekintetében egyedülálló szereppel bír. Ez a terület több régészeti-történeti korszakban volt az egész emberiség számára fontos innovációk továbbadásának színtere.

A régészeti csudák országa – országimázs 1876 címmel látható kerítéskiallítás másfélszer másfél méteres tablóin az érdeklődők részletes betekintést nyerhetnek a 146 évvel ezelőtti világkongresszus eredményeibe, a szervezői munka hátterébe, a korabeli régészeti munkákba és a konferencia számos apró érdekes részletébe.

A kiállítás kurátora P. Barna Judit régész, az MNM Nemzeti Régészeti Intézet (MNM NRI) Tartalomfejlesztési Igazgatóságának és Prohászka Péter, a Szlovák Tudományos Akadémia Nyitrai Régészeti Intézetének tudományos munkatársa. Az 1802-ben alapított Magyar Nemzeti Múzeum egyik legfontosabb feladata Magyarország régészeti örökségének teljes körű gondozása, amelyet 2022 januárjától a MNM NRI által lát el. A Nemzeti Régészeti Intézet tevékenységét a régészeti muzeológia és a régészeti örökségvédelem metszéspontjában végzi. (MTI)

A régészeti csudák országa – országimázs 1876 című kiállítás
Fotó: MTI/Máthé Zoltán

A marosvásárhelyi **Boróka néptáncgyűttes** felvételt hirdet 3–14 éves gyerekek számára. A néptáncoktatás szeptemberben kezdődik, életkornak megfelelően, egyedi sajátosságokat figyelembe véve, korcsoportokra osztva. A próbák helyszíne a Maros Művészgyűttes próbaterme.

Adjunk igazi értéket gyerekeinknek! Jelentkezését a 0751-013-707 telefonszámon, illetve a Boróka néptáncgyűttes Facebook-oldalán várjuk.

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

ADÁSVÉTEL

RABLAPROGRAMBA illő autót vásárolok, az elszállítását és forgalomból való törlesztést vállalom. Tel. 0748-882-828. (16170-I)

ELADÓ kövér disznó. Tel. 0752-030-394. (16952)

ELADÓ 4 db tölgyfa hordó (30, 20, 12 és 7 vedresek), szőlőprés 70 literes kosárral, 1 db 6 vedres kármentő és 1 db szőlődaráló, 1 db Mountec DHS piros túrabicikli, 1 db Mars típusú acélszürke félverseny bicikli és egy gyerekbicikli 8-10 évesnek, mindhárom jó állapotban, egy garnitúra konyhai sarokkanapé, asztal és három hokedli, 2 db tisztafagyókér, kb. 60 kg, fafaragáshoz. Érdeklődni a 0743-548-101-es telefonszámon. (mp.)

LAKÁS

KIADÓ másfél szobás, bútorozatlan garzonlakás hosszú távra a Kárpátok sétányon. Tel. 0749-425-152. (16675)

ELADÓ garzon a Tudorban, a Rámu-rele utcában. Tel. 0742-198-536. (16957-I)

ELADÓ vagy kiadó kétszobás lakás (45 m²) téglalapítésű tömbházban, magasföldszinten, közel Marosvásárhely központjához. Érdeklődni a 0744-563-612, 0743-827-068-as telefonszámon. (16936-I)

KIADÓ szeptember 1-től első emeleti garzon a Tudorban, a Viitorului utcában; hőszigetelt és teljesen bebútorozva. Tel. 0740-190-548. (16959-I)

MINDENFÉLE

VÁLLALUNK bármilyen építkezési munkát, szigetelést, meszelést, tetőjavítást, bádogosmunkát, kapuk, kerítések hegesztését, bármilyen kis javítást. Adunk anyagot akármilyen munkához. Vállalunk sürgős munkákat is. Tel. 0767-763-947, András. (16780)

MOSÓGÉPEKET és hűtőszekrényeket javítok. Tel. 0755-825-502. (16918-I)

TETŐFEDŐ ácsmester, vállalom új tetők készítését, cserépforgatást, sürgős javítást, építkezési munkát. Tel. 0750-826-225. (16832)

CÉG 10% kedvezménnyel vállalom építkezési munkát, háztetőjavítást, cserépforgatást, tetőcserét, kültéri-beltéri munkát, kerítéskészítést stb. Tel. 0774-997-597. (16755-I)

FA KIVÁGÁSÁT és kerttakarítást vállalom. Tel. 0770-621-920. (16755-I)

SZOBÁK, kapuk, kerítések festését vállalom. Tel. 0747-462-267. (16946-I)

Már 20 éve, hogy elmentél, de a szereteted reánk hagytad.

Fájdalommal emlékezünk

NAGY JOLÁN

született Burjan

laborfőasszisztensre.

Emlékeznek: férje, lányai, unokája és akik ismerték. (16995-I)

Már tíz éve, hogy örökre elmentél, itthagytál bennünket, és búcsút sem vettél. Elhagytad a házat, amit úgy szerettél, minket és mindent, amiért küzdöttél.

Pihenj csendesen, ahol nincs már fájdalom, szívünkben itt leszel, míg élünk e világon.

Könnyes az út, mely sírodhoz vezet, a Jóisten őrködjön pihenésed felett.

Virágot viszünk egy néma sírra, de ezzel már nem hozhatunk vissza.

Tudjuk, hogy nem jössz, de olyan jó várni, hazudni a szívnek, hogy ne tudjon fájni. Míg velünk voltál, mi nagyon szerettünk, hiányzol nekünk, soha nem feledünk.

Fájó szívvel emlékezünk 2012. augusztus 30-ára

BUTTA MARGITKA

született

BEREKMÉRI MARGITKA

halálának 10. évfordulóján. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

Férje, Feri, fia, Szilárd. (16786-I)

MEGEMLÉKEZÉS

A múltba visszanezve valami fáj, valakit keresünk, aki nincs már.

Szomorúan emlékezünk **BUTTA FERENCNÉRE** szül. **BEREKMÉRI MARGITKA** halálának 10. évfordulóján. Testvérei családjukkal. (16950-I)

Fájó szívvel és soha el nem múltó szeretettel emlékezünk a paniti születésű **BARTHA SÁNDORRA** halálának 17. évfordulóján, valamint **BARTHA ANNÁRA** született Kovács halálának 5. évfordulóján. Csak az idő múlik, feledni nem lehet, szívünk őrzi drága emléketeket. Nyugodjatok békében a kanizsai temetőben. Testvéred, Ida és nagy családja. (16954-I)

Másképp lenne minden, hogyha velünk lennél, ha ránk nevetnél. Elvitted a fényt, a derűt, a meleget, csak egyetlen fénysugarat hagytál: az emlékedet.

Fájó szívvel emlékezünk augusztus 28-án **KILYÉN JÁNOSRA** halálának 21. évfordulóján. Emlékét örökre szívünkbe zárjuk. Unokája, K. J. A. és családja. (16970-I)

Fájó és szomorú szívvel emlékezem augusztus 30-án **KECSKEMÉTI ERZSÉBETRE (ZSÓKA)** halálának 10. évfordulóján. Nyugodj békében! Tibor. (16960-I)

ELHALÁLOZÁS

Szívünkben mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett feleség, testvér, sógornő és nagynéni, **STEUER ERZSÉBET**

született Páskuly méltósággal viselt, hosszú betegség után 2022. augusztus 26-án elhunyt.

Temetése Budapesten lesz, az időpont még nem ismert.

Kérjük, akik ismerték, gondoljanak rá kegyelettel. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

A gyászoló család. (16958-I)

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett anyja, nagymama, **MÁGUJ ILONA**

89 éves korában, augusztus 27-én hosszas szenvedés után elhunyt.

Drága halottunkat augusztus 30-án, kedden 13 órakor helyezzük örök nyugalomra a meggyesfalvi temetőben. Nyugodjon békében!

Búcsúzik tőle fia, Albert, menyje, Éva, unokája, Zsolt és felesége, Imola, dédunokái: Zsófi, Ákos, valamint unokája, Tibor és felesége, Betike, dédunokái: Naomi és Sámsonka. (16975)

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy **BAKOS MARGIT** született Péter

életének 79. évében, hosszú szenvedés után, 2022. augusztus 28-án elhunyt.

Virrasztása 2022. augusztus 30-án 18 órakor lesz a marosvásárhelyi református temető ravatalozójában.

Temetése 2022. augusztus 31-én, szerdán 15 órakor lesz a marosvásárhelyi központi temetőben (Nyár u. 36.). Drága emléke szívünkben marad.

A gyászoló család. (16976-I)

therezia
Mezőpaniti tejtermékek...

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

REDŐNYÖK, SZALAGFÜGGÖNYÖK, ROLETTÁK, GARÁZSKAPUK, ÁTLÁTSZÓPONYVA-BEÉPÍTÉS és egyéb árnyékolástechnikai cikkek, automatizált változatok nagy választékban. Tel. 0745-379-638. (66289)

TERMOPÁN ablakokat, ajtókat gyártunk és szerelünk német REHAU profilokból. Tel. 0745-379-638. (66289)

A **MAROSVÁSÁRHELYI REFORMÁTUS TEMETŐ** teljes körű ellátást biztosít a segélyből (koporsó, szállítás, balszamozás, temetkezés). Telefon: 0265/215-875, 0365/448-734, 0749-073-534. (66256)

MAGÁNCÉG MÉRLEGGÉPES KÖNYVELŐT vagy **ELŐKÖNYVELŐT** alkalmaz. Érdeklődni a következő telefonszámon: 0723-244-200. (sz.-I)

CÉG 10% kedvezménnyel **VÁLLAL HÁZTETŐKÉSZÍTÉST, TETŐJAVÍTÁST, CSERÉPFORGATÁST, ÉPÍTKEZÉSI MUNKÁT** stb. Tel. 0774-574-527. (16755)

BIZTONSÁGTECHNIKAI MUNKATÁRSAT, VILLANYSZERELŐT és/vagy **ALAPFOKÚ VILLANYSZERELŐI TUDÁSSAL RENDELKEZŐ SZEMÉLYT** alkalmazunk. Önletrajzot az angajez.el@gmail.com e-mail-címre várunk. (p.-I)

DR. INCZE SÁNDOR belgyógyász főorvos betegeket fogad Marosvásárhelyen, a Tudor Vladimirescu utca 21/A szám alatt. Tel. 0265/265-112. (16891-I)

A **NÉMETORSZÁGI MAINCOR CÉGHEZ** keresünk **GÉPKÉZELŐKET**. Elvárások: németnyelv-tudás, hosszú távú munkavégzés. Amit ajánlunk: 40 órás munkahét, három műszak, 28 nap fizetett szabadság, szabadság- és karácsonyi bónusz, meghatározatlan időre szóló munkaszerződés, szálláslehetőség, németnyelv-tanfolyam. Német, magyar, román nyelvű önletrajzokat a dittert@kld-dittert.de e-mail-címre lehet küldeni. Érdeklődni magyar/román nyelven a 00-49-17639909352-es telefonszámon. (16946-I)

A **VETA KFT.** fröccsöntő gépekre alkalmaz **MUNKÁSOKAT**. Tel. 0788-481-753. (23184-I)

KERESKEDELMI TÁRSASÁG kövesdombi mosószeres üzletébe **HÖLGY MUNKATÁRSAT** keres. Érdeklődni a 0757-341-705-ös telefonszámon. (16973-I)

A RÁDIÓ GAGA SZERVEZÉSÉBEN RADIO GAGA PREZINTÁ

MUSICAL & POP KONCERT

BUDAPESTI MŰVÉSZEK A MAROSVÁSÁRHELYI KULTÚRPALOTÁBAN!

SEARĂ MUZICALĂ CU ARTISTI DE RENUME DIN BUDAPEȘTA

KOÓS RÉKA
EGYHÁZI GÉZA
CSENGERI ATTILA
MAHÓ ANDREA

ZENEKARVEZETŐ - ERŐS CSABA

2022. SZEPTEMBER 11., VASÁRNAP

SPECTACOLELE VOR AVEA LOC ÎN DATA DE 11 SEPTEMBRIE 2022 DE LA ORELE 17 ȘI 19.30 LA PALATUL CULTURII DIN TÂRGU MUREȘ.

🕒 17.00 / 19.30 🎫 25 RON

MÉDIAPARTNER: BELÉPŐKET KIZÁRÓLAG A MAROSVÁSÁRHELYI KULTÚRPALOTÁBAN VÁSÁROLHATNAK. BILETELE SE GĂSEȘC EXCLUSIV LA CASIERIA PALATULUI CULTURII DIN TÂRGU-MUREȘ.

Újdonságok a Kobak könyvesboltokban:

Dr. Máté Gábor és Dr. Gordon Neufeld

Open
A család ereje / Ragasszodj a gyermekeidhez!

**Dr. Máté Gábor
Dr. Gordon Neufeld**

„KING LEGMAGASABB HÍRŐRDI ÉZZŐ KEGÉNYE” - TIME

STEPHEN KING
TŰZGYÚJTÓ

**Stephen King
Tűzgyújtó**

Marosvásárhely, Győzelem tér 18.szám
Szászrégen, Mihai Viteazu út 15.szám

FONTOS TELEFONSZÁMOK

• Romtelecom-tudakozó		• Emma vendéglő,	- 0740-083-077
- információ	- 118-932	hidegtálak készítése	- 0365/404-664
- általános	- 118-800	• Prefektúra	- 0265/266-801
• Központosított ügyelet		• RDS-RCS	- 0365/400-401
(Rendőrség, Tűzoltóság, SMURD,			- 0365/400-404
Csendőrség, Mentőállomás):	112	• Aquaserv:	
• Rendőrség	- 0265/202-305	- hideg víz-csatorna	- 0265/215-702
• SMURD (betegekkel		- közönségszolgálat	- 0265/208-888
kapcsolatos információk)	- 0265/210-110	- központ	- 0265/208-800
• Sürgősségi szolgálat:			- 08008 208-888
- gyermekeknek	- 0265/210-177	• Áramszolgáltató vállalat	- 0800-500-929
Marosvásárhelyi		- vidék	- 0265/929
Polgármesteri Hivatal	- 0265/268-330	• Delgaz Grid	- 0265/200-928
GYULAFEHÉRVÁRI CARITAS,			- 0800/800 928
otthongondozó szolgálat,		• Fogyasztóvédelmi hivatal	- 0265/254-625
8-16 óra között:	0736-883-110	• Vasútállomás	- 0265/236-284
		• Vili Kft.: temetkezés, segélyintézés	
• Optika-Optofarm	- 0265/212-304	(0-24 óra), professzionális balzsamozás	
	- 0265/312 436	Nemzetközi halottszállítás	- 0265/215-119
	- 0265/250-120		- 0744-282-710
	- 0265/263 351	• Alkony Kft. temetkezés (24 ó.)	- 0265/263-865
• Optolens szemsebészet	- 0265/263-351	koporsók, kellékek,	- 0745-606-215
• Marmed	- 0265/250-344	koszorúk	- 0745-606-269
járóbeteg-rendelő:	- 0756-468-658	és halottszállítás	- 0758-047-604
	- 0729-024-380	• Maros megyei RMDSZ	- 0265/264-442
Labor	- 0751-114-307		- 0265/262-907
		Méltányos reklámdíj fejében	
		állandó szereplője lehet	
		a FONTOS TELEFONSZÁMOK	
		rovatnak.	
		Várjuk jelentkezését	
		a 0265/268 854-es telefonon.	
e-mail: marmed@armed.ro,			
www.marmed.ro			
• Dora Optics	- 0733-553-976		
• Dora Medicals	- 0265/212-971		
• Radiológia, echográfia			
Dr. Jeremiás István	- 0265/222- 446		

HÍRADÓ

MINDEN HÉTKÖZNAP
ÉLŐBEN 19 ÓRÁTÓL

 ERDÉLYI MAGYAR
TELEVÍZIÓ

 YouTube/ETVHIRADO

**Marosvásárhelyi
Rádió
Románia**

www.marosvasarhelyiradio.ro

96 FM
106,8 FM
1323 AM

RexoGold

a te zálogházad

Str. Frantz Liszt nr. 11
Telefon: 0265 - 25.11.11
Mobil: 0748 - 25.11.11
www.rexogold.ro

NON STOP
állunk rendelkezésedre!

*A képeken látható termékek csak szemléltető jellegűek